

**Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ: НАУКОВІ ДИСКУСІЇ»**

11–12 жовтня 2019 р.

**Харків
2019**

УДК 37.01+159.9(063)
А43

А43 **Актуальні питання педагогіки та психології: наукові дискусії :**
збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: – (м. Харків,
Україна, 11–12 жовтня 2019 р.). Харків : Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень», 2019. – 156 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9(063)

© Автори статей, 2019
© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ І. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ Бурчак С. О., Самощенко Л. А.....	8
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ Віглюк О. І., Швець Т. В.	11
ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІМІЇ У ВНМЗ Головка І. І.	14
DEVELOPMENT OF THE STUDENTS' CREATIVE ACTIVITY BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE IN HIGH SCHOOL Denysenko I. I.	16
ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПОШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Дереш О. А.....	18
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ Копач А. І.....	21
ВТІЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ Манчук К. В., Бухнієва О. А.	24
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Март'янова Т. О., Немченко Я. С., Ярославцева М. І.	26
ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ АРТ-ТЕРАПІЇ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Пахомов В. М.	29
РОЗВИТОК НАВИЧОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ Прахова С. А., Хозийюнок Л. О.	32
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ Ракута Н. А.....	34
ОЦІНЮВАННЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ РЕФЛЕКСИВНИХ ВМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ Сарваді В. В.....	35
КОЗАЦЬКІ ПРИЗВИЩА ЯК СИМВОЛ СПІВПРИЧЕТНОСТІ ДО КОЗАЦТВА Сичевська Л. Є., Олійник Л. Г.....	38

вода масою 2,7 г. Відносна густина пари спирту чи повітрям становить 1,59. Визначити молекулярну формулу спирту.

3. Проблемне навчання за умов дослідницького методу. Перед студентами ставиться «навчальна проблема» і вони самостійно її розв'язують.

Наприклад: дослідити фізичні властивості етанолу (фронтальний експеримент). Ставляться завдання: а) дослідити розчинність етанолу у воді і порівняти з розчинністю газу; б) перевірити розчинність різних речовин у етанолі; в) встановити, як можна виявити наявність води в етанолі (CuSO_4 – гол.).

Студенти самостійно розв'язують навчальну проблему.

Запитання або завдання вважаються проблемними лише тоді, коли вони містять певні суперечливі дані, яві вимагають роздумів і пошуків, узагальнень або аналогій, викликають пізнавальний інтерес, спираються на попередній досвід і знання студентів.

Проблемне навчання у вищому навчальному закладі – це творча, емоційно насичена праця викладачів і студентів, яка потребує цілеспрямованості, великих вольових зусиль, високої відповідальності. Воно забезпечує міцне засвоєння знань, робить навчальну діяльність захоплюючою, оскільки вчить мислити, долати труднощі [3], формує навички пошукової, дослідницької роботи; активно формує та розвиває позитивне ставлення та інтерес до навчання.

Література:

1. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. – К. : Вища школа, 2002. – 530 с.
2. Буринська Н. М. Методика викладання хімії (теоретичні основи) / Н. М. Буринська. – К. : Вища школа, 1987. – 255 с.
3. Вивюрский В. Я. Эксперимент по химии в средних профтехучилищах / В. Я. Вивюрский. – М. : Высшая школа, 1980. – 72 с.
4. Педагогіка вищої школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/12631113/pedagogika/problemne_navchannya_vischomu_navchalnu_zakladi

DEVELOPMENT OF THE STUDENTS' CREATIVE ACTIVITY BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE IN HIGH SCHOOL

Denysenko I. I.

*Assistant Professor of the Department of Romance
and German Philology and Translation
Bila Tserkva National Agrarian University
Bila Tserkva, Kyiv region, Ukraine*

The formation of international relations is inseparable from the process of learning and teaching foreign languages, as they are means of intercultural communication. At present, the urgent need of Ukrainian society for foreign language specialists at different levels and in various aspects leads to a fundamental revision of the foreign language content teaching in higher educational establishments of the country.

In modern conditions, teaching foreign languages also involves the formation of a student who is able and willing to actively participate in intercultural communication and to progress independently. Such skills can be formed during the process of students' acquisition of various competencies that are closely interrelated with each other. In this

case, competences mean a set of knowledge, skills and personal characteristics that allow the student to perform various activities.

Communicative teaching methods play a role as they emphasize the functional and situational use of a foreign language and the use of activities such as role-playing, modeling situations that require students to fully use their imagination and think creatively [10].

The development of students' creative abilities is oriented towards the formation of creative thinking, namely the following elements:

- Analytical component – accordingly conceptual – logical thinking – consistency, mobility, selectivity, associativity, ingenuity, ability to differentiate and more.

- Emotional component – sensory – imaginative thinking: saturation of images, emotional evaluation of events, facts, phenomena and more.

- Creative component – visual and effective thinking: search for rational ways of solving the problem, originality (manifestation of individuality, non-standard, overcoming pattern), the ability to predict the result, the desire to generalize relevant knowledge and skills in the process of activity, choosing the most acceptable alternative from various alternatives ability to argue for the correctness of the decision [4, p. 113-121].

Andrea and M. Konstantinidis highlight the following features of forming students' creative activity in the process of teaching a foreign language:

- Fluency (understand information at the moment of its perception, quickly generate many ideas)

- Flexibility (cognitive cognitive flexibility, which means generating different ideas and looking at things from different perspectives)

- Elaboration (design, use of existing knowledge and their further development in order to expand and supplement)

- Originality (originality, coming up with completely new ideas)

Based on the analysis of scientific psychological and pedagogical literature, we can distinguish the following didactic principles, which should be taken into account in the process of forming students' creative activity:

1. The principle of consciousness and creative activity, which presupposes coherence of teaching and learning, proves the need to initiate activity in cognitive activity in order to consciously assimilate it. The cognitive activity of students is first and foremost their conscious attitude to learning a foreign language, appropriate motivation. It is directly related to both intelligently selected educational material and emotional attitude to it, determined by the formation of the need for cognitive activity, which intensifies the volitional processes aimed at obtaining educational information, and is expressed in the corresponding activity in the process of learning foreign language concepts.

2. The principle of clarity is to form a clear, figurative concept of the objects and phenomena under study. Visualization simplifies the process of spoken material semanticization, makes it possible to successfully use a foreign language as a means of communication. Various types of visualization affect the emotional sphere of students, activating volitional processes, mobilizing students' functional reserves, sharpening their memory. For example, in the process of studying a grammatical topic, the use of verbal visualization (posters, illustrations, diagrams) promotes the realization of the principle of consciousness.

3. The principle of consistency and consistency is the presentation of educational information on the basis of its internal logic, continuity, dialectical interrelation of the previous and next material, the skills development and system-specific skills.

4. The principle of differentiated approach in learning a foreign language makes it possible to create conditions for providing a basic level of knowledge for all students, to work with groups of students at several learning levels, to take into account the individual characteristics of students' learning activities, to implement work in groups for learning.

5. The principle of the communicative study basis provides for the organization in the classroom appropriate conditions to meet the need for students to communicate and the formation of communicative abilities.

It should be noted that the above principles are in practice working closely with each other, complementing and reinforcing one another. The process of successful formation of students' creative activity in foreign language lessons is possible only with the combined effect of these didactic aspects.

References:

1. Astakhova V. I. *Student XXI veka: ego sushchnostnyye cherty i kharakternyye osobennosti* // *Alma Mater*. 2010. № 8. S. 60–63.
2. Ivashchenko G. A., Shkuratov A. P. *Organizatsiya netraditsionnykh form provedeniya zanyatiy v sootvetstvi s individualnymi osobennostyami studenta kak sposob povysheniya tvorcheskikh sposobnostey* // *Vestn. Tomskogo gos. ped. un-ta (TSPU Bulletin)*. 2014. Vyp. 6 (147). S. 14–17.
3. Kudryavtsev V. T. *Tvorcheskaya priroda psikhiki cheloveka* / V.T. Kudryavtsev // *Voprosy psikhologii*. – 1990. – № 3. – S. 113–121.
4. Melkhorn G. *Tvorcheskoye myshleniye i tvorcheskaya deyatelnost studenta* / G. Melkhorn, K. G. Melkhorn // *Sovremennaya vysshaya shkola*. 1982. № 3, S. 34–37.
5. *Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy u KhKhI stolitti* // *Vyshcha osvita v Ukraini: Normatyv.-prav. rehuliuвання ; za zah. red. A. P. Zaitsia, V. S. Zhuravskoho*. – K. : Forum, 2003 – 21 s.
6. Rogova, G. V. *Metodika obucheniya inostrannym yazykam v sredney shkole* / G. V. Rogova, F. M. Rabinovich; – Minsk: Prosveshcheniye, 1991. – 287 s.
7. Plegenova T. E. *Student kak subyekt formirovaniya opyta tvorcheskoy deyatelnosti* // *Molodoy uchenyy* 2011. № 8. T. 3. 140 s.
8. Males Alan 1997. *Creativity with a small 'c'*. In Clyde Coreil (ed.) *The Journal of the Imagination in Language Learning and Teaching*, 4. Retrieved on 15 April 2013 from <http://www.njcu.edu/cill/journal-index.html>
9. Andrea (2012). *Creativity in ELT*. Retrieved January, 23, 2016, from <http://worldteacherandrea.blogspot.com/2012/07/creativity-in-elt.html>
10. Constantinides, M. (2010). *The Art of Being Creative*. Retrieved January, 23, 2016, from <http://marisacinstantantinides.edublog.org/2010/04/13/the-art-of-being-creative/#.VqMzeVpunIU>

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПОШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Дереш О. А.

студентка II курсу факультету початкової та мистецької освіти

Дрогобицький державний педагогічний університет

імені Івана Франка

м. Дрогобич, Львівська область, Україна

Сучасна філософія шкільної освіти докорінно змінює свою парадигму. Сьогодні вона стверджує «дитино-центризм» і заперечує «предметоцентризм», що зумовлює необхідність розробки особистісно зорієнтованої системи. Зміст освіти та весь навчально-виховний процес мають бути підпорядковані кожній дитині особисто, а